

Ranuan seurakunta

Vuosikertomus *2022*

nettiversio

KN 2/2023 32 § liite 6   KV 3/2023 35 § liite 6

     RK /   TS

     /

Vuosikertomus 2022

Sisällysluettelo

1 Yleistä	3
2 Hallinto	3
3 Seurakuntatyö	4
3.1 Jumalanpalveluselämä	5
3.2 Hautaan siunaaminen	5
3.3 Muut kirkolliset toimitukset	5
3.4 Muut seurakuntatilaisuudet	6
3.5 Tiedotus ja viestintä	6
3.6 Musiikkityö	6
3.7 Päiväkerhotyö	7
3.8 Pyhäkoulutyö	7
3.9 Varhaisnuorisotyö	7
3.10 Partiotyö	8
3.11 Rippikoulutyö	8
3.12 Nuorisotyö	8
3.13 Perhetyö	8
3.14 Diakonia ja kansainvälinen diakonia	9
3.15 Yhteisvastuukeräys	10
3.16 Lähetystyö	10
4 Hautaustoimi	10
4.1 Hautausmaahallinto	11
4.2 Hautausmaakiinteistöt	11
4.2 Hautaustoimi	13
5 Kiinteistötoimi	14
5.1 Kirkko	14
5.2 Seurakuntatalo ja kirkkoherranvirasto / Pappila	14
5.3 Pikku pappila ja vanha pappila	14
5.4 Maa- ja metsätalous	15

Vuosikertomus 2022

1 Yleistä

Seurakunnan toiminta ja talous on jaettu useisiin eri pääluokkiin, jotka on puolestaan jaettu useisiin eri työaloihin / kustannuspaikkoihin. Pääluokat ovat:

1. hallinto
2. seurakuntatyö
4. hautaustoimi
5. kiinteistötoimi
6. rahoitus

Kirkkohallituksen virastokollegion 7.10.2021 antaman uusimman tilinpäätösohjeen mukaisesti tilinpäätökseen ei sisällytetä eri työalojen laajoja tekstiosioita, joita seurakunnan edellisvuosien tilinpäätöksissä on ollut vuoteen 2020 saakka, vaan tilinpäätöksen toimintakertomusosiossa käsitellään vain lyhyt yhteenveto koko seurakunnan tasolla tilikauden toiminnasta. Koska tilinpäätöksessä vuodelle 2022 noudatettiin uutta tilinpäätösohjetta, jonka mukaisesti vain hallinnon ja rahoituksen pääluokkien tekstiosioita on käsitelty tilinpäätöksessä tarkemmin, oli syytä laatia erillinen vuodelle 2022 vuosikertomus seurakuntatyön, hautaustoimen ja kiinteistötoimen toimintaan liittyen.

Tässä vuosikertomuksessa käsitellään laajemmin seurakuntatyön, hautaustoimen ja kiinteistötoimen pääluokkien ja niiden työalojen toimintaa ja tapahtumia työaloittain eli kustannuspaikoittain vuodelta 2022, kuten käsiteltiin vuoden 2022 talousarvion toimintasuunnitelman tekstiosiossa. Lisäksi käsitellään lyhyesti olennaisimmat muutokset hallinnon pääluokasta. Vuosikertomuksessa ei ole erikseen käsitelty talouslukuja, vaan ne ovat sisällytetty vuoden 2022 tilinpäätökseen.

2 Hallinto

Merkittäviä hallinnon pääryhmän toimintaan vaikuttavia muutoksia on ollut vuoden 2021 alusta toteutunut kirkonkirjojen ja väestörekisterin tehtävien siirtyminen pääosin Rovaniemen aluekeskusrekisterin hoidettaviksi, mikä vaikutti toimistosihteerin työnkuvaan ja määrään. Sen seurauksena kokoaikainen ja pitkään seurakunnassa palvelut toimistosihteeriksi Illikainen jäi ensin palkattomalle virkavapaalle syyskuussa 2021, joka kesti helmikuun 2022 loppuun, ja hän irtisanoutui maaliskuun 2022 alusta alkaen. Toimistosihteerin tehtävistä pääosa siirrettiin jo syyskuusta 2021 alkaen aiemmin osa-aikaiselle lastenohjaaja Simontaipaleelle, joka muutoksen myötä työllistyi kokoaikaisesti lastenohjaaja-toimistosihteerinä. Toimistosihteerin työt ajoitettiin maanantaille ja tiistaille, mikä vaikutti kirkkoherranviraston aukioloaikojen muutokseen. Viraston aukioloajat ovat olleet 11.4.2022 alkaen maanantaisin ja tiistaisin klo 9.-15.45 (KN2/2022 27 §).

Vuonna 2021 käynnistettiin Ranuan seurakunta 2030-projekti. Projektissa luottamushenkilöistä koostuva kuusihenkinen ohjausryhmä yhdessä ulkopuolisen selvitysmiehen kanssa kävi läpi koko seurakunnan talouden, toiminnan, henkilöstön ja kiinteistöt tavoitteena laatia pitkän tähtäimen talouden ja toiminnan suunnitelma, joka ylittäisi vuoteen 2030 asti huomioiden tiukkenevan taloustilanteen, henkilöstön, kiinteistöt ja muut resurssit. Projektin loppuraportti laskelmiseen valmistui helmikuussa 2022, jolloin se esiteltiin sekä henkilöstölle että luottamushenkilöille. Aikanaan loppuraportissa esillä olleista

Vuosikertomus 2022

toimenpiteistä tehdään erikseen päätökset luottamuselimissä, mitä niistä toteutetaan ja millä aikataululla. Loppuraportti laskelmineen toimii eri vaihtoehtoja esille nostavana työstettävänä pohjana seurakunnan pitkän tähtäimen talous- ja toimintasuunnitelmalle. Piispalle seurueineen toimitettiin Ranuan seurakunta 2030-projektin loppuraportti vuoden 2022 piispantarkastusta varten.

Seurakunnassa toteutettiin kertomusvuonna piispantarkastus, jonka ennakkokäynti oli 25.5.2022 ja varsinainen tarkastuskäynti elokuussa 26.8. ja 28.8.2022. Piispantarkastuksen ennakkokäynnillä oli työyhteistyöskentelyä sekä talouden ja hallinnon tarkastus. Elokuun tarkastuskäynnillä 26.8. oli mm. koulu- ja yritysvierailuja, kunnan johdon, henkilöstön ja luottamushenkilöiden tapaamiset. Piispantarkastuksen loppulausunto annettiin Ranuan kirkossa pidetyssä yleisessä piispantarkastuksessa 28.8. piispanmessun jälkeen. Piispan loppulausunnosta sekä Ranuan seurakunta 2030-projektin loppuraportista nostettiin muutamia huomioita vuoden 2023 talousarvion ja toimintasuunnitelman sitoviksi tavoitteiksi. Näitä olivat seurakunnan strategian ja kiinteistöstrategian työstäminen ja hyväksyntä kirkkovaltuustossa sekä matalan kynnyksen kokoavan toiminnan lisääminen.

Piispantarkastuksen aloitus seurakuntatalolla

Piispa kr. kansanopistolla

Seurakuntavaalit järjestettiin marraskuussa 2022. Ennakoäänestys järjestettiin 8.-12.11.2022 ja varsinainen äänestyspäivä oli 20.11.2022. Edellisvuosien tapaan oli kaksi vaalilistaa, joiden nimet ovat Yhteinen seurakuntamme sekä Kristillisten perusarvojen puolesta. Osa aiemmista valtuutetuista ei ollut enää vaaleissa ehdolla ja kirkkovaltuuston kokoonpano muuttui selkeästi. Viisitoistajäseniseen kirkkovaltuustoon valittiin seitsemän uutta valtuutettua ja varavaltuutetuissa oli myös seitsemän uutta henkilöä edelliseen kauteen verrattuna. Yhteinen seurakuntamme -listalta valittiin kirkkovaltuustoon yhteensä kahdeksan varsinaista jäsentä ja Kristillisten perusarvojen puolesta -listalta seitsemän varsinaista jäsentä.

3 Seurakuntatyö

Seurakuntatyön pääluokkaan kuuluu useita eri työaloja, joiden tavoitteet ja toimintaan liittyvät asiat käsitellään vuosikertomuksessa työaloittain / kustannuspaikoittain. Seurakuntatyön pääluokassa ovat seurakunnan toiminnan kannalta olennaisimmat työmuodot lukuun ottamatta hautaustointia.

Vuosikertomus 2022

3.1 Jumalanpalveluselämä

Pääjumalanpalvelukset kirkossa pidettiin kertomusvuonna kirkkojärjestyksen ja tehdyn suunnitelman mukaisesti pääsääntöisesti messuina, 55 kertaa sisältäen yhden oman seurakunnan konfirmaatiomessun sekä neljä perhemessua.

Kirkkovuoden ajankohdan tai muun erityisen syyn vuoksi kirkon pääjumalanpalveluksista seitsemän (7) pidettiin sanajumalanpalveluksina. Seurakuntatalossa pidettiin kasteen lahjan sunnuntaina tammikuussa ja mikkelinpäivänä lokakuussa sanajumalanpalveluksena perhejumalanpalvelukset, joihin yhdistyi pyhäkoulu.

Muita jumalanpalveluksia kirkossa olivat hiljaisen viikon iltajumalanpalvelukset maanantaina ja tiistaina, Lapsen oikeuksien viikon iltakirkko marraskuussa, kehitysvammaisten pääsiäiskirkko (viikkomessu) ja joulukirkko (viikkomessu), Koilliskairan kehitysvammaisten kirkkopäivän viikkomessu toukokuussa sekä varhaiskasvatuksen joulukirkko ja partion joulukirkko. Koulukirkkoja oli Kristillisen kansanopiston lukuvuoden aloitus ja päätösjumalanpalvelukset (viikkomessuina) sekä Kirkonkylän koulun joulukirkko. Kansanopiston rippikouluryhmien konfirmaatiomessuja kirkossa oli viisi (5).

Simojärvellä (153 osallistujaa) ja Saukkojärvellä (17 osallistujaa) pidettiin kenttäjumalanpalvelukset heinäkuussa perinteisten hautausmaajuhlien yhteydessä. Kangaslammilla järjestettiin yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa iltakirkko elokuussa. Syyskuussa kirkkoherra piti kansanopiston kodassa varhaisen sunnuntai-aamun jumalanpalveluksen opiston luonto- ja eräkurssin osallistujille.

Kristillisen kansanopiston perinteisillä talvipäivillä helmikuussa olivat opistolla läsnä opiston opiskelijat, muuten talvipäivät lähetettiin internetin kautta eikä talvipäiviin sisältynyt viikkomessua. Heinäkuun opistoseurat järjestettiin kahden vuoden tauon jälkeen kenttäseuroina. Suurin väkimäärä opistoalueella oli lauantai-illan viikkomessun aikaan, n. 19.000, joista 5.600 osallistui Herran Pyhälle Ehtoolliselle.

3.2 Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaamisia oli Ranualla kertomusvuonna 61, Hautaan siunatuista 75 % oli kuollessaan Ranuan seurakunnan jäseniä. Siunauksista 38 toimitettiin kirkossa, 20 kirkonkylän hautausmaalla, kaksi Simojärven hautausmaalla ja yksi Saukkojärven hautausmaalla.

3.3 Muut kirkolliset toimitukset

Seurakunnan papit toimittivat Ranualla kertomusvuonna 28 kastetta. Kasteista kaksi toimitettiin seurakunnan tiloissa (kirkossa ja kirkkoherranviraston kappelissa), muut olivat lapsen kotona, mummolassa tai mökillä. Kastetuista 23 on Ranuan seurakunnan jäseniksi kastettuja. Kastetoimitusten yhteydessä on toimitettu kodin siunaaminen neljä kertaa, yksi kodin siunaaminen erillisenä toimituksena. Avioliittoon vihkimisiä oli kertomusvuonna kymmenen.

Vuosikertomus 2022

3.4 Muut seurakuntatilaisuudet

Kertomusvuonna on epidemiasta johtuneitten rajoitusten jälkeen voitu jälleen pitää hartauksia terveyskeskuksen vuodeosastolla, hoivakoti Sisussa sekä Rantakodissa. Täysin rajoituksista ei ole päästy eroon. Jouluhartaudet on perinteiseen tapaan pidetty Simojärven ja Saukkojärven hautausmailla jouluaattona. Itsenäisyyspäivän juhla pidettiin uudessa koulukeskus Kerkässä yhteistyössä kunnan ja reserviläisjärjestöjen kanssa.

Raamattupiiri on kokoontunut 21 kertaa keskiviikkoisin avoimena ryhmänä. Avoin ryhmä on sängen pieni. Kokoontumisissa osallistujia on kertomusvuonna ollut 2–7 henkilöä kerrallaan. Osallistujat ovat kuitenkin kokeneet työmuodon tarpeellisena.

3.5 Tiedotus ja viestintä

Seurakunnan pääasiallisina tiedotuskanavina ovat kertomusvuonna olleet Ranuan ja Posion paikallinen lehti Kuriiri sekä seurakunnan omat kotisivut. Kuriirissa on julkaistu seurakunnan tapahtumat maksullisella kirkollisten ilmoitusten palstalla. Lisäksi joistakin tapahtumista on ollut ns. puffeja Kuriirissa. Lapin Kansan tiistaisin ilmestyvälle maksuttomalle Seurakunnat-palstalle tiistaisin on lähetetty tiedot kastetuista, vihityistä ja kuolleista, mikäli omaiset tai asianosaiset ovat antaneet siihen luvan. Erityinen seurakunta-aukeama julkaistiin kertomusvuonna kerran diakonian juhluvuoden diakoniateemalla. Kuriirin toimitus on julkaissut lähinnä kirkkoneuvoston päätöspöytäkirjojen pohjalta erillisiä juttuja. Piispantarkastukseen sekä seurakuntavaaleihin liittyen Kuriiri on julkaissut toimittajan tekemät laajahkot artikkelit. Kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston pöytäkirjat on viety kotisivuille pöytäkirjantarkastuksen jälkeen. Kirkkovaltuuston esityslistat on julkaistu kotisivuilla.

Kotisivuilla on Tapahtumat -osion lisäksi etusivulla vinkattu joistakin ajankohtaisista asioista. Seurakunnan Facebook-sivuille on linkki kotisivuilta. Facebookissa on julkaistu tapahtumailmoituksia esim. konserteista ja retkistä.

Kirkon jumalanpalvelukset on lähetetty säännöllisesti nettiradion kautta, enimmäkseen myös Facebookin kautta. Näiden sähköisten kanavien kautta osallistuminen jumalanpalveluksiin on ollut varsin merkittävää.

3.6 Musiikkityö

Seurakunnan kanttori hoitaa yhdessä kokoontuvan seurakunnan kanssa jumalanpalvelusten, vihkimisten ja hautaan siunaamisten musiikin. Kanttorin viikonloppuvapaiden ja vuosilomien sijaisuudet on hoidettu toimituspalkkioperustalla. Kertomusvuonna on käytetty enimmäkseen yhtä ammattitaitoista vakiosijaista Pudasjärveltä. Virsikirjan lisävihon virsiä on käytetty jumalanpalveluksissa usein sekä seurakuntavirsinä että vastausmusiikkina.

Seurakunnassa on kertomusvuonna toiminut kanttorin valmentamina ja johtamina neljä kuoroa: lapsikuoro, nuorisokuoro, sekakuoro ja mieskuoro. Kuoroissa on laulajia yhteensä noin 45. Kuorot ovat osallistuneet seurakunnan musiikkielämään laulaen jumalanpalveluksissa sekä pitämällä iltamusiikkityyppisiä tilaisuuksia. Kuorot tekivät toukokuussa retken Kuusamoon, jossa myös pitivät iltamusiikkitalaisuuden. Nuorisokuoro

Vuosikertomus 2022

jää tauolle vuoden 2023 kevätkaudeksi. Merkillepantavaa on myös yhteistyö kansalaisopiston kanssa. Kanttori pitää sivutoimenaan yksinlaulutunteja kansalaisopistossa, ja yksinlauluoppilaat ovat yhdessä opettajansa kanssa järjestäneet musiikkitilaisuuksia ja palvelleet jumalanpalvelusmusiikissa. Tästä esimerkkinä viime vuonna oli kaksi D. Buxtehuden teosta, jotka esitettiin nuorisokuoron, yksinlaulajien ja soittajien yhteistyönä. Myös kristillisen kansanopiston lyhytkurssien opiskelijat ovat avustaneet jumalanpalvelusmusiikissa. Erityistä gospelmusiikkiryhmää ei ole, mutta projektiluonteisesti on soittajista ja laulajista koottu ryhmä, jonka koollekutsujana on ollut seurakunnan nuorisotyönohjaaja.

3.7 Päiväkerhotyö

Päiväkerho 2–4-vuotiaille on kokoontunut yhtenä päiväkerhoryhmänä keskiviikkoisin. Päiväkerholaisten määrän vähenemiseen on osaltaan vaikuttanut viisivuotiaiden meneminen esikouluun.

3.8 Pyhäkoulutyö

Pyhäkoulun käytännön toteutuksesta ovat huolehtineet pääasiassa paikalliset rauhanyhdistykset. Pyhäkoulua on pidetty kodeissa ja rauhanyhdistyksen toimitalossa. Seurakuntatalossa pyhäkoulua on pidetty perhekirkon yhteydessä tammikuussa kasteen lahjan sunnuntaina sekä mikkelinpäivänä. Erillinen pyhäkoulu seurakuntatalossa on pidetty kerran. Perhekirkot on otettu huomioon myös siten, että niiden kanssa samoina päivinä ei ole ollut pyhäkoulua rauhanyhdistyksellä eikä kirkonkylällä kodeissa. Myös muilla kylillä on ollut pyhäkoulutoimintaa, jota rauhanyhdistykset ovat järjestäneet kodeissa.

3.9 Varhaisnuorisotyö

Alakouluikäisten kerhoa (kokkikerho / puuhakerho) pidettiin Pappilan kerhotiloissa alkuvuodesta, mutta osallistujien vähäisyyden vuoksi toimintaa ei jatkettu syyskaudella. Koulu tarjosi kerhotoimintaa, josta oli myös kuljetus. Toiseksi partio vastaa paljolti alakouluikäistenkin kerhotoiminnan tarpeisiin.

Pappilan kerhotiloissa ja piha-alueella pidettiin touko-kesäkuun vaihteessa kaksi tenavaleiripäivää päiväkerhoikäisille. Pappilan ja seurakuntatalon alueella pidettiin heinäkuussa varhaisnuorten leiripäiviä alakouluikäisille kahtena eri päivänä, näissä oli yhteensä 43 osallistujaa. Telttaleiriä yön yli tarjottiin, mutta siihen ei löytynyt halukkaita. Lapsiperheiden kesäkuinen retki Hoplop –seikkailupuistoon Rovaniemelle sai erityisen suosion; 140 osallistujaa, mukana kuusi seurakunnan työntekijää. Näin ollen retki yhdisti monen eri työalan työntekijät yhteen. Lapsen oikeuksien viikon iltakirkkoon kirkossa sekä sen jälkeen seurakuntatalolla pidettyihin kymppisynttäreihin osallistui yhteensä 95 henkilöä, joista vuonna 2022 kymmenen vuotta täyttäviä oli 34.

Nuorisotyönohjaaja on ollut kiinteässä yhteistyössä koulujen ja kunnan sosiaalitoimen kanssa. Yhteistyöllä on pyritty puuttumaan lasten ja nuorten syrjäytymiseen, yksinäisyyteen ja kiusaamisongelmiin sekä ehkäisemään päihteiden käyttöä. Yhteydenpito perheisiin on tärkeä osa työtä.

Vuosikertomus 2022

3.10 Partiotyö

Ranualla toimii lippukunta Ranuan Kielaat, jonka taustayhteisönä seurakunta toimii. Lippukunnassa oli kertomusvuonna (tilanne 20.9.) 45 jäsentä, joista alle 18-vuotiaita jäseniä 27. Partiorhmiä (ikäkausiryhmiä) 7–17-vuotiaille oli neljä. Lisäksi viikoittaisessa toiminnassa on ollut 18–22-vuotiaita jäseniä. Aikuispartio on ollut tukijoukkona retkillä ja leireillä. Nuorisotyönohjaaja on ollut ns. akelana eli johtanut omaa sudenpentulaumaa. Lauma- ja koloiltoja on pidetty seurakunnan nuorisotiloissa. Lisäksi on ollut lippukunnan omia retkiä ja leirejä.

3.11 Rippikoulutyö

Kertomusvuonna konfirmoitiin yksi rippikouluryhmä. Ryhmän kuudentoista oppilaan kanssa pidettiin syyslomaviikolla 2021 ensin sunnuntaipäivä seurakuntatalossa ja sen jälkeen kahden yön yli leirijakso maanantaista keskiviikkoon Simojärven Kaukomaassa. Toinen leirijakso pidettiin samassa paikassa kesäkuussa. Syyslomaviikolla kertomusvuoden lokakuussa aloitettiin uuden ryhmän kanssa, jossa on 24 oppilasta. Kokemuksen perusteella voi todeta, että lyhytkin leirijakso jo rippikoulun alussa on ryhmäytymisen kannalta erittäin merkittävä. Lähiopetusjaksojen välillä on pidetty yhteyttä kutsumalla rippikoululaisia jumalanpalveluksiin ja muihin tilaisuuksiin erikseen sovittuina päivinä.

3.12 Nuorisotyö

Nuorisotyötä on toteutettu yhteistyössä koulun, kunnan vapaa-aikatoimen, 4H:n ja partiolippukunta Ranuan Kielaiden kanssa. Nuorten sitoutuminen säännölliseen toimintaa on ollut heikkoa. Nuorten yksilöllistä tukea ja ohjausta on tarvittu entistä enemmän. Masennus ja ristiriidat kavereiden kanssa ovat tulleet esille. Oulun kirkkopäiville osallistui kahdeksan nuorta. Nuorilla on ollut mahdollisuus käydä soittelemassa entisessä nuorisotoimistossa, mutta soittimien puutteellisuuden vuoksi toiminta on täyttänyt lähinnä poikien kokoontumisen ja energian purkamisen tarvetta.

Nuoria vaikuttajia aktivoitui muutama ja yksi nuorten houkuttelema ehdokas saatiin seurakuntavaaleihin mukaan. Lukiolla ennakoäänestyspäivänä oli vilkasta. Nuoria on ollut aktiivisesti mukana isostoiminnassa ja satunnaisesti kutsutuissa tilaisuuksissa noin 10. Isoskoulutusleirit eivät toteutuneet. Nuorten oma palaute oli, että he haluaisivat osallistua esim. kauemmas pidettäviin retkiin, elokuvaan Rovaniemelle ja vastaaviin tapahtumiin. Nuorten äänestysaktiivisuuteen vaikuttaa äänestyspaikka, jatkossa koulun lisäksi äänestyspaikkana voisi olla kunnan nuorisotila, jossa käy paljon nuoria.

3.13 Perhetyö

Perhetyön näkökulma on pyritty pitämään mukana kaikessa seurakuntatyössä. Perhekerho on kokoontunut viikoittain torstaisin kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta. Kerhoa on pitänyt lastenohjaaja Krista Simontaival. Apuohjaajana on toiminut siivoojaemäntä Anneli Petäjäjärvi.

Vuosikertomus 2022

3.14 Diakonia ja kansainvälinen diakonia

Kertomusvuonna näkyi ja korostui ihmisten ulkoinen ja sisäinen kuormittuminen pandemian ja Ukrainan sodan vuoksi. Ruuan, sähkön ja polttoaineen kallistuminen näkyi haettujen avustusten määrässä, joka ylitti ennakkoarviot. Siksi avustuksiin jouduttiin anomaan lisämäärärahaa. Vastaanotolla kävi paljon ihmisiä. Avustuksia saatiin rovastikunnan diakoniarahastosta sekä Sipilä-säätiöltä.

EU-tukea ruoka-avustusten muodossa ei enää kertomusvuonna ollut saatavilla. Ruoka-avustuksissa on siirrytty käyttämään lahjakorttimuotoisia 30–50 euron ostokortteja K-marketiin ja S-marketiin. Käytäntö on kaikkien osapuolten (asiakas, kauppa ja seurakunta) kannalta aikaisempaa ostokorttikäytäntöä joustavampi ja hienotunteisempi. Taloudellista avustamista ovat osaltaan helpottaneet eri tahoilta saadut avustukset. Marja Wainion testamenttirahaston avustuksella tehtiin eläkeläisten retki Simojärven Kaukomaahan.

Vanhusten ja mielenterveyskuntoutujien luona on käyty laitoksissa ja päivätoiminnassa. Kehitysvammaisten kaverikerho on ollut suosittu, ja sitä on pidetty yhteistyössä kunnan kehitysvammaistyön sekä Lapin seurakuntien kehitysvammaistyön papin kanssa.

Kansainvälinen diakonia on toteutunut kertomusvuonna talousarvioavustuksina ja kolehteina Kirkon Ulkomaanavulle, UP Idäntyö ry:lle sekä Moskovan ystävyysseurakunnalle. Uutena ajankohtaisena asiana on ollut Ukrainan sodan ja sen aiheuttaman pakolaisuuden asettamat avustushaasteet.

Kertomusvuonna merkille pantavaa diakoniatyössä oli uusien vapaaehtoisten saaminen mukaan toimintaan, onnistunut ihmisten kohtaaminen vastaanotolla sekä erilaisissa tapahtumissa muuttuneessa maailmantilanteessa. Erityisesti suurta iloa on tuottanut Hyvän mielen keittolounaiden onnistunut toteuttaminen nopealla aikataululla. Hyvän mielen keittolounastoiminta aloitettiin marraskuussa 2022 yhteistyössä seurakunnan henkilöstön, vapaaehtoisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Hyvän mielen keittolounaan osallistujia: diakoniatyöntekijä Laura Sarajärvi, vapaaehtoistyöntekijä Seija Saarinen, yhteistyökumppanit Ranuan Tarvikekeskuksesta Kristiina Kortelainen-Heikkilä ja K-Hillamarketista Anu Hietakangas sekä kirkkoherra Pentti Kallioranta ja kappalainen Pekka Nätti.

Vuosikertomus 2022

3.15 Yhteisvastuukeräys

Yhteisvastuun 2022 keräysvaroilla tuetaan koronan seurauksista kärsiviä lapsia ja nuoria. Yhteisvastuun lipaskeräys toteutettiin kaupoilla. Kristillisen kansanopiston opiskelijat keräsivät lipaskeräyksen kirkonkylän alueella.

Kesäkuussa oli iloinen lauluilta seurakuntatalon nuotiopaikalla Yhteisvastuun hyväksi. Syyskuussa järjestettiin syysilta Yhteisvastuulle, jossa laulettiin ja nautittiin kauppojen lahjoittamasta runsaasta iltapalasta. Illassa haastettiin ihmisiä kutomaan villasukkia lähimmäisille, haaste toteutui hyvin. Diakoniatyölle saatiin paljon sukkaa lahjoitettavaksi joulun alla. Yhteisvastuukeräyksen tuotto kertomusvuonna oli 2.990 euroa (vuonna 2021 tulos oli 2.931 euroa).

3.16 Lähetystyö

Ranuan seurakunnalla on nimikkosopimukset Suomen Lähetysseuran sekä Lähetisyhdistys Kylväjän kanssa. Lähetysseuran nimikkolähettiläperhe Juhaninmäet asuu Tansaniassa, josta käsin Janne ja Teressa Juhaninmäki toimivat koko itäisen ja eteläisen Afrikan alueella. Kylväjän nimikkolähettilä Pirkko Said Elias-puolison ja lasten kanssa asuu Israelin Haifassa.

Suomen Lähetysseuran omistamalla Kangaslammin tilalla pidettiin yhtenä lauantaina kesällä talkoiltapäivä ja iltakirkko. Lähetysseuran työntekijät Pia ja Mikko Pyhtilä olivat mukana.

Myös Kauneimmat joululaulut ovat lähetystilaisuuksia, joskin ne tilastoidaan musiikkitilaisuuksina. Kauneimpia joululauluja järjestettiin kylillä pyyntöjen mukaan kuusi tilaisuutta, joissa oli yhteensä 206 osallistujaa. Kirkossa pidettiin kaksi tilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 140.

Suomen Lähetysseuran lähetysjuhlat ja vuosikokous pidettiin Oulun kirkkopäivien yhteydessä toukokuussa. Vuosikokouksessa oli Ranualta kaksi kokousedustajaa.

Kertomusvuonna päätettiin hiippakunnallisten lähetysjuhlien ottamisesta Ranualle vuoden 2023 elokuussa. Lähetysjuhlien valmistelu on paljolti leimannut lähetystyön toimintaa kertomusvuonna. Lähetyslounas järjestettiin kahdesti, lähetysilta vainottujen kristittyjen hyväksi kerran.

4 Hautaustoimi

Hautaustoimi on seurakunnan lakisääteinen tehtävä. Siihen kuuluvat hautausmaahallinto, hautausmaakiinteistöt rakennuksineen ja hautaustoimen palvelut. Seurakunnalla on kolme edelleen hautauskäytössä olevaa hautausmaata. Seurakunnan päähautausmaa on kirkonkylällä ja sivukylien hautausmaat sijaitsevat Simojärvellä ja Saukkojärvellä. Hautaustoimen useat projektit kertomusvuonna normaalin hautaustoimen lisäksi kasvattivat niihin liittyvän henkilöstön työkuormaa huomattavasti.

Vuosikertomus 2022

4.1 Hautausmaahallinto

Kertomusvuodelle asetetun tavoitteen mukaisesti saatiin Saukkojärven hautausmaan kartan digitointi ja muutostyö loppuun sekä hautausmaan käyttösuunnitelma päivitettyä. Muutostyö tehtiin yhteistyössä talouspäällikön, seurakuntamestarin ja Lapin AMK insinööriopiskelija Joonas Kivimäen kesken. Kartan muutostyön yhteydessä Saukkojärven hautausmaalle suunniteltiin mm. uusia hautakäytäviä ja uurnahauta-alue, ja niiden tiedot päivitettiin myös maankäyttösuunnitelmaan. Uurnahauta-alueella, joka sijaitsee kellotapulin ja sankarimuistomerkin läheisyydessä, on yhden ja kahden uurnan hautapaikkoja. Seurakunnan luottamuselimet hyväksyivät Saukkojärven hautausmaan uuden kartan ja maankäyttösuunnitelman syys- ja lokakuussa, ja Oulun tuomikapituli hyväksyi ne joulukuussa, minkä myötä uurnahauta-alue voidaan ottaa hautauskäyttöön.

Toukokuun lopussa 2022 hankittiin investointina sähköinen hautarekisteriohjelmisto Kyrkogård, joka on samaa tuoteperhettä seurakunnan käyttämän henkilö- ja tilavaraukskalenteri-ohjelmisto Katrinan kanssa. Tavoitteena oli saada vanhoista paperisista hautakirjoista kaikilta seurakunnan kolmelta hautausmaalta kaikki tiedot siirrettyä kertomusvuoden aikana sähköiseen järjestelmään, mutta vasta osa kirkonkylän hautausmaan tiedoista oli saatu vuoden loppuun mennessä siirrettyä sähköiseen hautarekisteriin. Hautarekisteriohjelmiaan viedään vanhojen hautakirjojen tietojen lisäksi myös hautaus-toimen lomakkeet, joita on tullut haltijatietojen keräämisestä, haudanhallinnan jatkoaikojen lunastuksista sekä hautojen luovutuksista. Tietojen siirrossa hyödynnettiin aluksi palkatonta työharjoittelijaa, joka jatkaa työtä projektin parissa työharjoittelun jälkeen palkkiotoimisena työntekijänä, kunnes kaikki tiedot ovat järjestelmässä. Projektissa ennakoitua edullisemmän työntekijän käytön myötä investointiin varatut henkilöstökulut ovat talousarviota pienemmät.

4.2 Hautausmaakiinteistöt

Hautausmaan kiinteistötoimi huolehtii hautausmaan ja sen rakennusten kunnosta, yleishoidosta ja siisteydestä sekä jätehuollosta. Hautojen hoito sen sijaan kuuluu omaisille tai heidän on se järjestettävä, elleivät he ole luopuneet haudan hallinnasta, jolloin hauta on siirtynyt seurakunnan hallintaan.

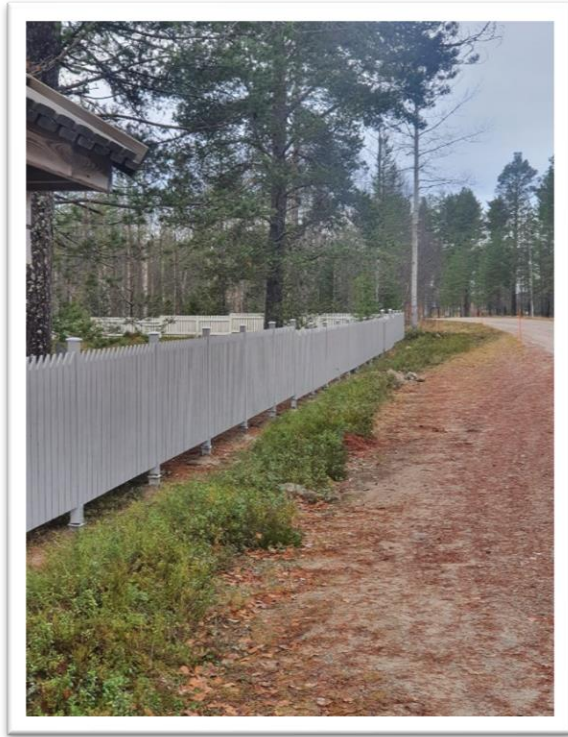
Kaikilla hautausmailla järjestettiin jokakeväiset siivous- ja haravointitalkoot. Lisäksi kertomusvuonna kaikilla hautausmailla tehtiin pienpuuston raivaustöitä. Saukkojärven hautausmaalta kaadettiin kertomusvuonna joitakin puita ja poistettiin kantoja sekä Sijojärven hautausmaalta poistettiin edellisvuonna kaadettujen puiden kantoja, jotta saadaan tulevana vuosina rakennettua molemmille sivukylien hautausmaille tarvittavat uudet hautakäytävät.

Saukkojärven hautausmaalle hankittiin investointina hautausmaan etuaita, joka asennettiin syksyllä paikalleen omana työnä. Entisen valkean ja huonokuntoisen aidan tilalle hankittiin harmaa etuaita. Muille Saukkojärven hautausmaan sivuille on tarkoitus jatkaa investointia samaa aitaa hankkimalla sitä vuosittain sivu kerrallaan. Saukkojärven hautausmaan kartan ja hautausmaan käyttösuunnitelman päivityksen yhteydessä uusi etu aita asennettiin reilu metri kauemmaksi tiestä turvallisemman kulun takaamiseksi hautausmaalle. Myös etuaidan toisen portin paikka muuttui, jotta saadaan tulevaisuudessa rakennettua uusi käytävä suoraan portilta. Muutoksen myötä joitakin vielä hautaamattomia arkkuhautoja poistui

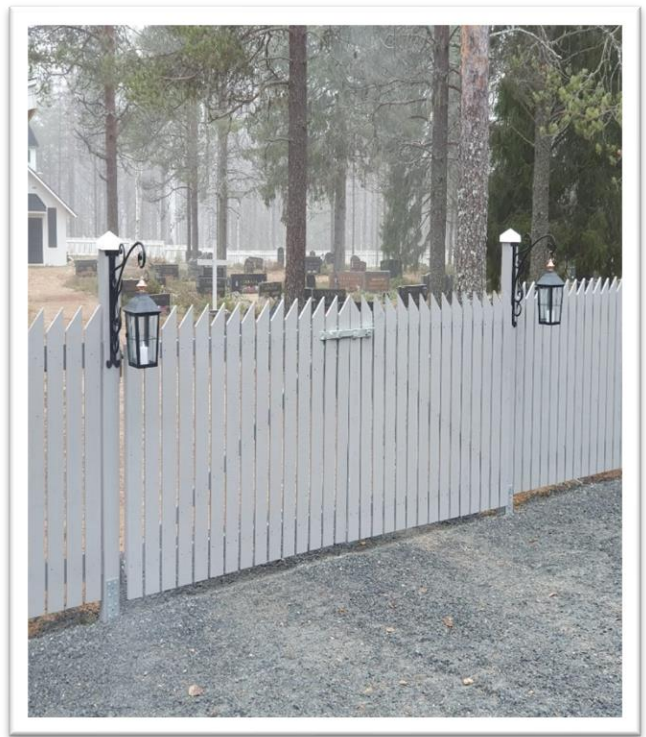
Vuosikertomus 2022

kartasta ja arkkuhautojen määrä vähentyi lisäksi myös tulevien hautakäytävien ja lumenkeräysalueiden osalta, jonne oli aiemmin suunniteltu arkkuhautoja.

Kuvat Saukkojärven hautausmaan uudesta etuaidasta syksyllä 2022

Uusi etuaita ennen maan tasoitusta

Pääportti maan tasoituksen jälkeen

Seurakunnalla ei ole lainkaan hautainhoitorahastoa eikä hautojen hoitopalvelua. Ranuan 4H-yhdistys hoitaa seurakunnan kanssa tekemänsä toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen mukaisesti kirkonkylän hautausmaan hautainhoidot ja niiden sopimukset itsenäisesti suoraan asiakkaiden kanssa. Sivukylien hautausmaiden kesätyöntekijät huolehtivat puolestaan Simojärven ja Saukkojärven hautausmaiden hautainhoidosta sekä niiden sopimuksista suoraan asiakkaiden kanssa.

Seurakunta käynnisti kesällä 2021 laajamittaisen haudanhaltijatietojen keräämisen kaikilla hautausmaillaan tiedottamalla asiasta paikallislehti Kuriirissa, jota jatkettiin myös vuonna 2022. Molempina vuosina hautaus-toimen muutoksista ja asioista oli Kuriirissa kokosivun juttu kesäkuussa. Lisäksi asiasta tiedotettiin seurakunnan kotisivuilla ja kirkkoherranviraston asiakaspalvelussa. Hautaus-toimen lehtijutut kokonaisuudessaan ovat myös seurakunnan kotisivuilla, samoin muikin hautaus-toimen ohjeistus ja lomakkeet. Hautojen haltijatietoja kerättiin, sillä suurimman osan haudoista haudan haltijatiedot joko puuttuivat kokonaan, haltija oli edesmennyt tai yhteystiedot olivat muutoin puutteelliset. Ajantasaisen haudanhaltijatietojen saamisen myötä seurakunta voi olla hautapaikka-asioissa yhteydessä suoraan haltijaan esim. hallinta-ajan jatkamiseksi, eikä tällöin tarvita kuulutusmenettelyä.

Edellisvuonna aloitettua hautojen hallintaan liittyvää kuulutusmenettelyä jatkettiin kertomusvuonna 2022 kirkonkylän hautausmaan seuraavilla alueilla sekä toteutettiin kuulutusmenettely kokonaan Saukkojärven hautausmaalla. Haudan hallinta-ajan päättymiseen liittyvässä kuulutusmenettelyssä haudoille, joiden hallinta-aika oli päättynyt, asetettiin valkoinen kuulutusmerkki, jossa pyydettiin omaisia olemaan seurakuntaan yhteydessä hallinta-ajan jatkamiseksi. Kuulutusmenettelyn tarkoituksena oli sekä saada kerätyksi hallinta-ajan jatkoajoista maksuja, että saada seurakunnan hallintaan sellaisia hautapaikkoja, joiden hallinta-aikaa omaiset eivät halua jatkaa. Vapautuvia ja seurakunnan

Vuosikertomus 2022

hallintaan siirtyneitä hautapaikkoja seurakunta voi tulevaisuudessa antaa esimerkiksi jonkin toisen suvun vainajien haudoiksi, jolloin uusien hauta-alueiden ja hautausmaiden rakentamiselle ei ole niin akuuttia tarvetta kuin olisi ilman kuulutusmenettelyä.

Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan hautaustoimeen ei saisi käyttää lainkaan kirkollisverotuloja ja hautaustoimen kokonaiskustannuksista pitäisi kattaa asiakasmaksuilla noin 20–25 prosenttia. Ennen hallinta-ajan päättymiseen liittyvää kuulutusmenettelyä, on seurakunnan asiakasmaksut hautaustoimen kokonaiskuluista olleet merkittävästi alhaisemmat kuin kirkkohallituksen suositus on. Kuulutusmenettelystä laajalta joukolta saatavien kohtuullisten asiakasmaksujen myötä, pystytään pitämään uusien hautapaikkojen hinnat edullisina, kuten tähänkin asti päästen samalla lähemmäksi kirkkohallituksen suositusta asiakasmaksuista.

Aiempina vuosina seurakunta ei ollut perinyt hautapaikkamaksuja uusien saman suvun vainajien hautausten yhteydessä vanhoista sukuhaudoista, joiden hallinta-aika oli jo päättynyt. Pääsääntöisesti seurakunnan hautojen hallinta-aika on ollut 25 vuotta hautauksen jälkeisen kalenterivuoden alusta, mutta joitakin vanhoja hautoja on ainaishautoina, joista hautapaikkamaksuja ei peritä. Vuoden 2021 alusta alkaen kaikkiin vanhoihin sukuhautoihin haudattaessa on peritty ja tullaan perimään myös tulevaisuudessa maksut uusien vainajien hautapaikoista, mikäli haudan hallinta-aika on jo päättynyt eikä kyseessä ole ainaishauta. Uuden hautauksen jälkeen kyseisellä hautapaikalla on oltava seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen 25 vuotta hallinta-aikaa jäljellä.

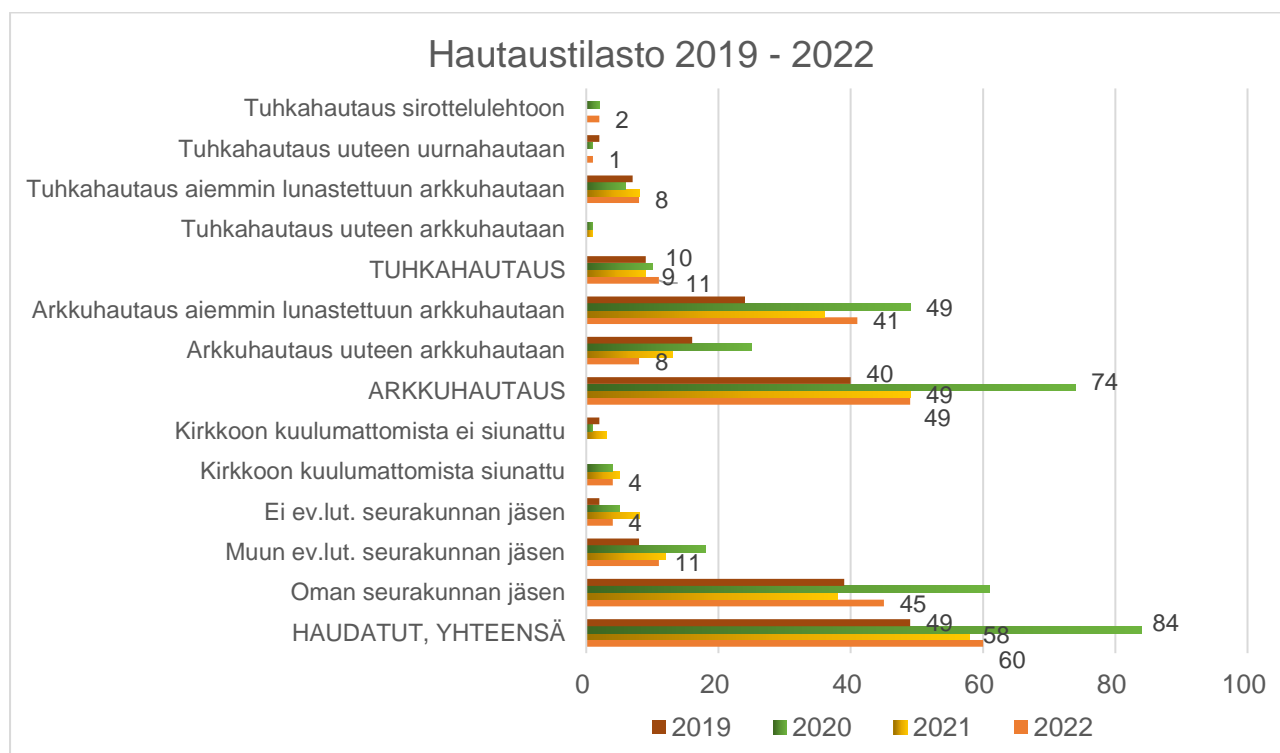
Koska yhteydenottoja haudanhaltijoista, haudan hallinnan jatkoajan lunastuksesta ja hautojen luovutuksesta tuli seurakunnalle erittäin suuri määrä useita eri kanavia myöten, ruuhkautui em. hautaustoimilomakkeiden käsittelyprosessi ja laskutus, ja niiden käsittely jatkuu edelleen. Haudan hallinnan jatkolunastuksiin liittyvistä hautaustoimen maksuista saatiin kertomusvuonna laskutettua vain pieni osa. Suuren yhteydenottomäärän lisäksi myös henkilöstövaihdokset vaikuttivat hautaustoimen lomakkeiden käsittelyprosessiin, vaikka apua lomakkeiden käsittelyyn on saatu usealta henkilöltä.

4.2 Hautaustoimi

Hautaustoimi huolehtii vainajien hautaamisesta ja niihin liittyvien palveluiden tarjoamisesta, kuten vainajan säilytyksestä, haudan avauksesta ja peittämisestä, hautakirjanpidosta sekä hautaamiseen liittyvistä muista tehtävistä. Pääsääntöisesti arkkuhaudat kaivetaan koneellisesti ulkopuolista hautausurakoitsijaa käyttäen kaikilla seurakunnan hautausmailla, kun taas tuhka- ja urnahaudat kaivetaan käsin. Hautaustoimen palveluissa ei ollut merkittäviä muutoksia edellisvuosiin verrattuna. Vuoden 2022 loppuun mennessä Simojärven ja Saukkojärven hautausmaiden urna-alueille ei ole vielä haudattu vainajia.

Seuraavassa taulukossa on tilastotietoa Ranuan seurakunnan hautauksista vuosilta 2019–2022. Seurakunnan kaikista hautauksista vuonna 2022 oli arkkuhaudausten osuus 81,7 prosenttia ja seurakunnan hautausmaihin haudattujen osuudesta 75,0 prosenttia oli oman seurakunnan jäseniä. Hautaukset jakautuivat hautausmaiden kesken siten, että Simojärven hautausmaalle haudattiin kertomusvuonna seisemän vainajaa, joista kaksi urnassa, Saukkojärven hautausmaalle kolme vainajaa, joista yksi urnassa ja loput 50 vainajaa haudattiin kirkonkylän hautausmaalle arkussa, urnassa tai tuhkana.

Vuosikertomus 2022

5 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimeen kuuluvat seurakunnan omistamat kiinteistöt sekä maa- ja metsätalous, lukuun ottamatta hautausmaakiinteistöjä, jotka kuuluvat hautaustoimen pääluokkaan. Edellisvuonna leirikeskukseen myynnin myötä poistuneet leirikeskukseen kiinteistökulut vähensivät siihen liittyneiden kiinteistö- ja henkilöstökulujen lisäksi myös kiinteistöhenkilöstön työkuormaa, jolloin aikaa jäi muuhun työhön enemmän.

5.1 Kirkko

Kirkkoon tehtiin tai teetettiin tavanomaiset vuosihuollot ja tarvittavat korjaustyöt kertomusvuonna.

5.2 Seurakuntatalo ja kirkkoherranvirasto / Pappila

Seurakuntatalon omaa käyttöä vähennettiin edelleen kertomusvuonna ja siirrettiin seurakunnan suosikkitalaksi muodostuneeseen kodinomaiseen Pappilan kerhotilaan sekä seurakuntatalon sisäilmaongelmien että Pappilan kerhotilan viihtyisyyden vuoksi. Molemmassa kiinteistöissä tehtiin kertomusvuonna vain tavanomaiset vuosihuollot ja korjaustyöt. Vuokraustoiminta seurakuntatalossa nousi selkeästi edellisvuodesta, johon lienee yhtenä syynä koronarajoitusten purkaminen kertomusvuonna.

5.3 Pikku pappila ja vanha pappila

Pikku pappila ja vanha pappila ovat molemmat seurakunnalta vuokralla ulkopuolisella taholla; pikku pappila kerhotilana Ranuan Invalideilla ja vanha pappila museona Ranuan kunnalla. Ranuan kunta huolehtii ja kustantaa kaikkia vanhan pappilan korjaus- ja huoltotyöt

Vuosikertomus 2022

sekä käyttökulut. Pikku pappilan käyttökuluista vastaa vuokralainen, mutta seurakunta vastaa tarvittavista korjaustöistä. Kertomusvuonna ei tehty pikku pappilaan korjaustöitä.

5.4 Maa- ja metsätalous

Seurakunta teki vuonna 2021 lammastilallisen kanssa viiden vuoden vuokrasopimuksen perinnemaiseman ylläpitoa ajatellen. Kertomusvuonna Pappilanniemen rannassa laidunsi lampaita edellisesän tapaan pitäen yllä perinnemaisemaa ja keräten kävijöitä Pappilanniemeen.

Seurakunta teetti metsänhoitosuunnitelman vuosille 2020–2030 ja metsänhoitoyhdistyksen vuonna 2020 järjestämän tarjouskilpailutuksen mukaisesti metsänhakkuita kertomusvuonna, minkä myötä edelliset hakkuut saatiin päätökseen. Seurakunta kilpailutti syksyllä 2022 metsänhoitoyhdistyksen toimesta metsänhoitosuunnitelman mukaisesti seuraavat hakkuut vuosille 2023–2024.

Seurakunta kuuluu Kultisalmen tiekuntaan ja tarvitsee tietä Simojärven hautausmaalle pääsyyn. Seurakunnan tieosuuksien määrä on noin 70 prosenttia kaikista tieosuuksista. Kultisalmen tiekunta kilpailutti ja teetti ulkopuolisella konsulttiyhtiöllä (FCG) kertomusvuonna Kultisalmen sillalle kuntotarkastuksen ja kantavuuslaskelmat. Kuntotarkastuksessa ilmeni useita eritasoisia puutteita, sillan todettiin olevan lähellä elinkaarensa loppua ja kantavuuden olevan alhainen. Pienemmillä sillan korjaustöillä saataisiin arvion mukaan jatkettua elinkaarta ehkä noin kymmenellä vuodella, muttei silloin päästäisi kantavuudessa riittävälle tasolle edes pelastustoimen osalta.

Sillan kuntokartoitukseen varattuun määrärahaan anottiin tilikaudella lisämääräraha, jonka valtuusto KV 2/2022 25 § hyväksyi. Tiekuunnan ylimääräinen kokous 11.11.2022 päätti ryhtyä toimenpiteisiin uuden Kultisalmen sillan rakentamiseksi, jonka kantavuus on tieliikennelain mukainen. Kokouksessa päätettiin siltahankkeen yksikköjaosta poikkeavat osuudet eri ryhmille (metsänomistajat, seurakunta ja muut), jonka mukaan seurakunnan osuudeksi tuli 30 prosenttia. Kokouksen päätöksen mukaisesti vuoden 2023 alussa teetetään suunnitelma ja kustannuslaskelma uudesta sillasta, joiden perusteella haetaan ELY-keskukselta tukea hankkeeseen sekä selvitetään väliaikaisen rahoituksen saanti. ELY-keskuksen maksimimääräisen tuen saanti on edellytys uuden sillan rakentamiselle. Hanke on huomioitu vuoden 2023 talousarvion investointiosassa.